

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Věra NOVOTNÁ

Název práce: Analýza perspektivní orientace studentů VŠ

Oponent práce (u externích vedoucích a oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):
Mgr. Aneta BOHÁČOVÁ, Katedra psychologie, Fakulta pedagogická ZČU v Plzni

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Předkládaná práce se zabývá dvěma ústředními tématy - problematikou časové a perspektivní orientace studentů VŠ a prožitkem nudy studentů VŠ. V úvodu DP (s. 3) autorka nastoluje dva hlavní cíle: (1) „*Ve svém výzkumu se pokusím zjistit, který časový rámec je pro studenty vysokých škol dominantní, případně jaký vliv má obor studia na jejich orientační potenciál.*“ (2) „*...pokusím se zjistit, zda je možné nalézt souvislost mezi prožitkem nudy a perspektivní orientací u studentů vysokých škol.*“ Ve výzkumné části si autorka v obecné rovině klade za cíl: „*zmapovat perspektivní orientaci vysokoškolských studentů...*“ (s. 27), který staví na ověření několika výzkumných otázek: 1. Jak se liší dlouhodobá motivace žáků SŠ a studentů VŠ?; 2. Zda u studentů – adolescentů funguje jako motivační faktor jejich perspektivní orientace; 3. Ovlivňuje perspektivní orientace výběr vysokoškolského oboru?; 4.-5. Existuje souvislost mezi typem oboru, časovou perspektivou (osobnostním zaměřením) a prožitkem nudy?; 6. Existuje souvislost mezi časovou perspektivou (osobnostním zaměřením) a „atraktivitou“ oboru? (pozn. formulace otázek, kromě ot. č. 1, upravena autorem posudku)

Můžeme konstatovat, že *předkládaná práce je výzkumně zaměřená. Teoretická rovina práce byla zpracována na velmi kvalitní úrovni, je dostatečným odborným a aktuálním informačním podkladem pro realizovanou výzkumnou sondu. Výše uvedený výzkumný cíl (2), nalézt souvislost mezi prožitkem nudy a perspektivní orientací studentů VŠ, se autorce podařilo naplnit na vysoké, záměru zcela odpovídající úrovni. Výzkumný cíl (1), který časový rámec je pro dané studenty dominantní a jak obor studia ovlivňuje jejich perspektivní orientaci, lze považovat za nepřímo naplněný, a to pro absenci výsledných hodnot Zimbarдова testu za studenty jednotlivých oborů včetně chybějících komentářů – o těchto závěrech lze uvažovat pouze nepřímo, a to na základě korelací naplňujících cíl (2). Některé otázky takéž nebyly plně zodpovězeny anebo jejich zodpovězení nemohla zvolená metoda vyhodnocování vůbec umožnit (týká se ot. 1, 3, 6).*

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Předkládaná diplomová práce je členěna na část teoretickou a praktickou. Teoretická část je složena z 5 hlavních kapitol, na jejichž prostor autorka odborným způsobem a v logické struktuře rozebírá jednotlivá témata vztahující se k problematice časové a perspektivní orientace a nudy ve školním prostředí. *V teoretické rovině byla výstižně, bez zbytečné rozvláčnosti textu, představena podstatná teoretická východiska výzkumné sondy, s akcentem na aktuální teorie a modely, které se autorce podařilo vztáhnout ke zkoumané problematice.*

V praktické části jsou zúženy v úvodu definované autorčiny cíle na konkrétní výzkumné otázky. K výzkumnému šetření autorka využila dva zahraniční dotazníkové nástroje – Zimbarďův test ZTPI a škálu nudy MSBS. Provedla vzájemnou korelaci jejich faktorů, výsledky jsou vyhodnoceny za proměnnou pohlaví a jednotlivé fakulty, zjištěné koeficienty jsou prezentovány v přehledných tabulkách. Autorce se podařilo na vzorku 150 studentů z 10 různých fakult plně a hodnotně naplnit cíl (2). Ačkoli autorka pravděpodobně vyhodnotila samostatné výsledky za jednotlivé testy, nejsou tato zjištění v práci prezentována, přestože je autorčiny cílem (1) najít souvztažnost mezi časovým rámcem (perspektivní orientací) a zvoleným studijním oborem. *Metodologický rámec autorčina orientačního výzkumu je stanoven zcela adekvátně k ověření obou hlavních cílů, nikoli však k prověření všech výzkumných otázek, které nalezneme v úvodu praktické části (ot. 1, 3, 6). Je však možné, že některé otázky autorka tzv. pouze nastolovala (řekněme k další úvaze nebo záměrům), aniž by se je sama chystala ve své práci analyzovat – pak může toto nedorozumění vznikat na základě nejasně uvedené metodologie výzkumné sondy.*

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je po stránce formální zpracována na vyšší odborní i jazykové úrovni, jen s ojedinělými syntaktickými nesrovnalostmi. Kapitoly a podkapitoly jsou značeny přehledným způsobem. V citacích sledujeme chyby na úrovni nepřímých citací užitých v textu a bibliografických citací v seznamu literatury – citace neodpovídají normě ISO 690. Praktická část je koncipována v souladu s metodologickými požadavky, statistické zpracování dat je odpovídající, prezentované tabulky hodnot jsou přehledné. Práce neobsahuje přílohy.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

V práci oceňuji a kladně hodnotím:

- Využití a citace řady aktuálních pramenů, výzkumných studií;
- Kompozice moderních, současných teorií a modelů vztahených ke zvoleným tématům;
- Výstižnost kapitol podporujících rámec a význam výzkumné sondy;
- Velikost a charakteristiku výzkumného vzorku (nově zaměření na VŠ studenty);
- Snahu o definici hypotéz, přestože to orientační povaha výzkumu nezbytně nevyžadovala;
- Práci se zahraničními výzkumnými nástroji, poměrně obsáhlou analýzu dat cíle (2);
- Prezentaci vlastních úvah, myšlenkových pochodů.

Připomínky k předkládané práci:

- Pravděpodobně nejasně stanovené výzkumné otázky, které se prolínají s otázkami pouze úvahovými, které nejsou vlastním předmětem zkoumání;
- Data v cíli (2) nebyla vyhodnocena za proměnnou věku – není zdůvodněno;
- Některé závěry k hypotézám jsou zkrslující a zavádějící pro malou výšku/sílu korelačních koeficientů – např. H3 ad.;
- Autorka se dopouští citačních chyb (viz odst. 3. posudku) - neodpovídají normativnímu záznamu.

Celkový komentář k hodnocení DP:

Práce je celkově zpracována na vysoké odborné úrovni a odpovídá požadavkům kladeným na DP. V teoretické části práce jsou výstižným a aktuálním způsobem představeny hlavní témata DP. Ve výzkumném šetření – v cíli (2), který lze považovat za cíl ústřední – se autorce podařilo téměř čistě naplnit základní metodologické zásady empirického výzkumu pedagogicko-psychologických jevů, cíl (1) nebyl v práci přímo obhájen. Práce je zatížena citačními chybami. Vzhledem k velmi aktuálnímu uchopení teoretických východisek, k obsáhlému, a tedy hodnotnému výběrovému souboru a s příhledem k velmi důstojné a pracné relační analýze dat pro naplnění cíle (2), **považuji DP za velmi zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.**

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- Na základě získaných skóre Zimbarova testu (nikoli korelačních koeficientů) se pokuste představit závěry vztahující se k cíli (1) – je možné vysledovat dominantní časové rámce u studentů jednotlivých fakult/oborů? Které se nejvíce liší, příp. které se jeví jako zajímavé.
- Zkuste osvětlit odpověď na Vámi položenou otázku (ot. č. 6 v bodě 1 posudku) - „Je možné zaznamenat negativní postoj k budoucnosti u studentů fakult, jejichž budoucí uplatnění není ve společnosti příliš atraktivní?“ Pozorujete tedy souvislost mezi časovou perspektivou a atraktivitou oboru?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

velmi dobře



Datum: 7. 9. 2017

Podpis: Mgr. Aneta Boháčová